

Bohoslužby v Zábřeze 22.listopadu 2015

J 18,33-37

Milé sestry, milí bratři, slavíme dnes poslední neděli církevního roku a před námi se otevírá čas očekávání na Ježíše. Svému vrcholu se tak blíží poznávání Ježíše. Mnoho věcí jsme se o něm mohli dozvědět, vyslechnout mnohé svědectví o jeho díle i učení, udělat si svůj obrázek o tom, kým Ježíš je. Procházíme tak podobnou cestou jako jeho učedníci. Ti také Ježíše sledovali, naslouchali jeho slovu, vnímali jeho činy. A přemýšleli, zda je to opravdu ten, který je zaslíbeným Mesiášem, či jen nějaký významnější prorok. S blížícím se vyvrcholením Ježíšova příběhu roste i určité napětí mezi učedníky, roste vnitřní pnutí po porozumění Ježíšovu jednání. Vždyť po slavném vjezdu do Jeruzaléma přišlo několik děsivých výroků o posledních věcech a nakonec byl Ježíš zatčen. Jak toto všechno jde spolu dohromady? Jak toto všechno mezi sebou souvisí? Nestala se někde chyba, když Mesiáš stojí před vládcem a je souzen jako zločinec?

Právě při výslechu před vládcem se Ježíšův příběh začíná ukazovat v plném světle. Alespoň podle Janova svědectví. Pilát je zcela zjevně znepokojen tím, co se o Ježíši dozví. Prý je král. Kdo by to byl řekl? Takto vypadá král? V prostém šatě, vzbuzující nenávist svého lidu? Ano, je pravda, že krále nemusejí všichni vždycky milovat. Král není od toho, aby byl milován, ale aby vládl. Jenže k vládě potřebuje autoritu. Tu si mnozí králové zajistili tím, že svůj původ, své působení spojovali s božskou autoritou. Označovali se syny božími, navazovali na tajemné postavy dávných dob. Pro Piláta něco takového bylo docela zajímavým zjištěním. Je-li Ježíš král, je někdo mimořádný. A stojí za to mít ho v úctě. Snad i proto, že Pilát sám byl sice vládce, ale rozhodně se nemohl pochlubit nějakým tajemným původem či ztělesněním božské moci. Jak to tedy je? Je tu před ním opravdu král? A pokud ano, co se stalo, že nejen prostý lid, ale i ti, kteří jsou kněžími, žádají trest smrti? Kdo se čemu vzbouřil? Pilát si není jistý tím, co se děje a těch možností je několik. Může být opravdu král. Pokud ho nepřijímají ani kněží, můžou se bouřit právě oni, a to může být nebezpečné. Řím nemá nic proti místním králům, pokud nepodněcují lid proti Římu, pokud naopak jsou ochotni přijmout nad sebou římskou autoritu. Co ale tento král? Pokud se jim nelíbí, může to být právě proto, že se nechce jako král Římu bouřit, ale chce spolupracovat. I když se totiž ti kněží tváří loajálně, jsou plni vzdoru a krále chtějícího spolupráci s Římem by nepřijali. Takže může být skutečně král. Ale jak si to ověřit? Jak se dopátrat pravdy? Vždyť Ježíš nic určitého neodpovídá. Jen klade další otázku. Odkud to ten Pilát ví? Kdo mu řekl, že je Ježíš král? Dospěl k tomu sám na základě toho, co o Ježíši slyšel? A nebo mu to někdo řekl? Ten Ježíš se zdá být možná i trochu drzým. Copak si myslím, že Pilát by nepoznal krále? Že potřebuje, aby mu někdo napovídal, co si o druhých myslet? Na druhou stranu Pilát sám začíná chápat, že jde o něco víc než nějaké vladařské nároky. A tak se ptá

poněkud neutrálně. Čím se ten Ježíš provinil? Co má toto divadlo znamenat? Je král nebo není? Pokud není, proč by to ti kněží tolik řešili? Přeci lidé sami poznají podvodníka a pokud by byl jen podvodníkem, nešli by za ním. Je-li ale tak mocný, potom je zase otázka, proč kněží vadí? Přeci i oni sami mají docela dost moci poukázat na to, je-li někdo podvodník a nebo je-li někdo hoden úcty.

Pilát moc nerozumí tomu, co se děje a tak se ptá znovu Ježíše. V otázce toho, je-li král se nic nedozvěděl. V otázce toho, co se děje to ale nedopadlo líp. Je tedy s tím Ježíšem těžká domluva. Ale dobrá. Jeho proviněním je, že jeho království není z tohoto světa. Co to znamená? Je tedy král. Jinak by nemluvil o království a služebnících. Ale jakého království? Není z tohoto světa. Odkud tedy? Ježíšova odpověď ukazuje k jeho poslání. Opět zdůrazňuje, že on to sám říká, že je král. Ježíš sám sebe takto nenazývá. Místo toho mluví o svědectví pravdě. V tom je jeho poslání a vlastně také podstata království.

Dost možná to vypadá, že Pilát se toho od Ježíše moc nedozvěděl, že ani my tedy nejsme o moc moudřejší. Označení králem je vlastně obvinění těch, kdo Ježíše vydávají soudu. Není to jejich svědectví ani poznání, ale skutečně obvinění, které Ježíše odevzdává do rukou soudu a za které je hoden smrti. I Pilát to tak do jisté míry vnímá. Je to mnohem logičtější než připustit, že zde stojí opravdový král se vším, co k němu patří. Vždyť nemá za sebou oporu svého lidu, nemá armádu, nemá úctu, nemá zde ani království. Tak, co to je za krále? Jistě ne takový, který by odpovídal našim představám a měřítkům. Možná to tedy spíše bude ono obvinění než pravda. Ovšem na druhou stranu zde zaznívají věci důležité pro naše poznání Ježíše jako krále. Ježíšova otázka, odkud to Pilát má, je velice důležitá. Ani ne tak pro Ježíšův soudní proces před Pilátem, ale je důležitá pro nás, pro naše myšlení o Ježíši. Ježíš je Král. K tomu se můžeme přidat, to můžeme vyznávat. Ale je důležité myslet na to, jak jsme k takovému vyznání došli? Proč Ježíše vyznáváme králem? Pilát se Ježíš ptal, zda to říká sám od sebe, nebo zda mu to o něm řekli jiní. V čem se tyto dva způsoby liší? Pokud to říká někdo jiný, je to převzetí něčeho, co člověk teprve zkoumá, hledá, není to jeho přesvědčení. Je to takové spíše vzetí na vědomí. Ježíš je Král – je to výpověď, kterou můžeme rozebírat, zkoumat, psát o ní sáhodlouhé odborné práce. To je poznání Ježíše Krista jako Krále odvozené od toho, že to řekli jiní. Prostě to člověk slyšel a jeho postoj je zde neutrální. Ježíš je král, ale jeho osobně s e to nedotýká. Je mu to svým způsobem jedno. Tak jako tomu Pilátovi, který to měl zprostředkovaně. Je nebo není král, co na tom záleží? Pokud to ale říká sám ze sebe, je v tom již něco osobního. Nějakým způsobem to sám musel poznat, když se s Ježíšem setkal, když o něm slyšel. Nebyl netečný k Ježíšově zvěsti, ale přemýšlel o ni. Říká-li člověk něco sám ze sebe, je to součástí jeho života. Je to jeho formulace, do které promítá svůj postoj. Pokud takto poznává v Ježíši Krále, pak to také vede k určitému jednání v jeho životě. Něco pro něj znamená, nejen v jeho myšlení, ale také ve vztahu.

Ježíš nám dává možnost, abychom v něm my sami poznávali svého Krále. Jeho dílo ukazuje k

tomu, že je někdo mimořádný. Ukazuje k tomu, abychom jej ctili. Ale nejen to. Král si nejen zaslouží naší úctu. Také ho máme poslouchat, podřizovat mu svůj život. Král je ten, komu patříme. V Ježíšově odpovědi Pilátovi čteme, že Ježíšovo království není z tohoto světa, není na něm, závislé, není jeho součástí, je nad ním. Ježíš jako Král je nad tímto světem. Vždyť přichází, aby vydal svědectví pravdě. Je to král spojený s pravdou, s jejím poznáním. Následovat jej, přiznávat se k němu tak znamená, že člověk se setkává s touto pravdou, je s ní v rozhovoru, ve vztahu. Je na cestě ji přijmout a opřít o ní svůj život. Vyznat Ježíše jako krále tak není o formálním podřizení nějaké osobě, ale tomu, co ta osoba koná, co představuje. To znamená přijetí jeho slov, přijetí nejen jeho otevřené náruče, ale také jeho milosti, jeho výzvy k pokání a v neposlední řadě jeho pozvání k následování.

Poznání Ježíše jako Krále završuje jeho dílo a otevírá jasnou představu našeho očekávání. Vzhlížíme k příchodu toho, kterému se poddáme, kterému svěříme svůj život, od kterého se naučíme poznávat pravdu. Očekáváme na Ježíše jako toho, který nejen pobaví a rozveselí, ale hlavně předělá náš celý život, změní jeho hodnoty, jeho důležitost. Možná je to očekávání dost podezřelé. Čekat krále? To zní sice romanticky, ale také dost zpátečnický. Vždyť hitem doby je už nějaké to století touha po svobodě, po setřesení pout služebníka a obléknutí šatu pána. Dávat se znovu do něčích rukou, sloužit, poslouchat, to je přeci krok zpět. A nebo není? Nezapomínejme, že stále je zde za pravda. Tento král vydává svědectví pravdě, vede k jejímu poznání a přijetí. Je vlastně možno bez poznání pravdy mluvit o svobodě? Není to spíše jen upadání do klamu, postupné zotročování nějakou vizí, myšlenkou? Člověka činí svobodným poznání pravdy a tu nepozná, pokud nepřijme svým králem Ježíše. Proto je tak důležité, že čekáme na Ježíše jako svého krále. Vždyť on nám otevírá cestu ke svobodě od našich vin a hříchů, otevírá cestu ke svobodě od různých předsudků a masáží společenským řádem, otevírá cestu ke svobodě od souzení a pomlouvání našich bližních, od relativizování všeho, na čem stojí lidský život. V Ježíši poznáváme krále, který přichází kvůli nám. Ne však z touhy po moci a dobrému pocitu, že nás má ve svých rukou, ale z lásky a touhy nás svou rukou chránit. Proto je vyznání Ježíše Králem, vyznáním důvěry v jeho moc, která dává pokoj našim dnům, tiší rozbouranost našeho nitra a plní nadějí, že Bůh se ujme vlády a pomine každá zloba, bolest, faleš a bezbožnost. Již nebude jen hrát na této zemi nějaké divadlo, ale budeme plně a svobodně žít.

Pane Ježíši, jsi králem, který přináší pokoj našemu světu. Jsi králem, k němuž jehož příchodu stále vzhlížíme a očekáváme příchod tvé slávy. Dej nám odvahu tě jako krále přijmout a následovat tvá slova cestou pravdy.

Neděle 22.listopadu 2015

Napsal uživatel Vlastislav Stejskal
Úterý, 01 Březen 2016 11:57 -

Amen.